

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
"Геоєкологія"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 5; годин - 150; залікових модулів - 3; змістовних модулів -2
Семестр, Рік	I / 1
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Козлова Тетяна Віталіївна, кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент
Контактний телефон	(0482) 68-10-45
E-mail:	enggeo@onu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра інженерної геології і гідрогеології
Консультації	очні консультації: понеділок з 14.00-15.00

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:

e-mail: enggeo@onu.edu.ua, Zoom, Viber/

телефон: (0482) 68-10-45

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предмет вивчення дисципліни - вивчення навчальної дисципліни «Геоєкологія» є теоретико-методологічні засади дослідження географічної оболонки та її складових, просторово-часові закономірності територіальної диференціації, характер взаємозв'язків між природними компонентами, прояв сучасних фізико-географічних процесів, регіональні особливості впливу природних умов на господарську діяльність і проживання людей, а також антропогенного впливу на зміни природних умов і природних ресурсів протягом історичного часу.

Реквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу "Геоєкологія" викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін: «Рекреаційні комплекси світу», «Регіональна економіка з основами регіональної політики», «Рекреологія», «Туристичні ресурси України»,

Мета курсу - є дослідження реального стану географічної оболонки загалом та її окремих компонентів. Розглянути усі можливі шляхи і перспективи для збереження життя на Землі. Геоєкологія утворилась в період загострення сучасної екологічної кризи і знання, отримані в ході її вивчення повинні допомогти студентам у подальшому навчанні та майбутній професійній діяльності. З огляду на це даний навчальний курс потребує на особливе відношення з боку студентської молоді.

Завдання дисципліни: -

- детальний аналіз стану географічної оболонки та окремих геосистем на сучасному етапі;
- аналіз структури та особливості функціонування компонентів природи і суспільства;
- виявлення існуючих впливів, визначення основних проблем та можливостей їх вирішення;
- з'ясування впливу соціальної та технічної підсистем геосистем на стан останніх.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

знати:

- передові концепції, методи науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей геоекології;
- основи рекреаційного природокористування;
- теоретичні аспекти геоекологічного аналізу;
- методологію геоекологічних досліджень;
- проблеми геосистем, стан їх природних, технічних та соціальних компонентів
- структуру географічної оболонки, особливості навантаження;
- економічні та правові аспекти управління сучасними геосистемами.

вміти:

- здійснювати геоекологічний та господарський аналіз стану природних систем;
- проводити контроль якості компонентів середовища;
- визначати рівень негативних впливів на їх складові;
- знаходити шляхи вирішення основних проблем.

Для вивчення даного курсу студент повинен мати ґрунтовні знання географії та основ екологічних знань.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (18 год.) та практичних занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів (112 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні положення геоекологічних досліджень

Тема 1. Зародження геоекології як науки. Місце геоекології в системі наук. Сучасний стан та перспективи розвитку геоекології.

Тема 2. Поняття про геосистеми. Географічна оболонка – ландшафтна оболонка (базові поняття). Географічне середовище. Довкілля.

Тема 3. Сучасні методи дослідження в геоекології.

Змістовний модуль 2. Геоекологічний аналіз компонентів географічної оболонки

Тема 4. Антропогенні зміни геосистем. Геоекологічний характер глобальних проблем людства.

Тема 5. Визначення природних ресурсів і природних умов. Природно-ресурсний потенціал.

Тема 6. Геоекологічний аналіз ґрунтового середовища України.

Тема 7. Проблеми повітряного басейну України

Тема 8. Стан водного середовища України

Тема 9. Аналіз стану здоров'я населення України

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Адаменко О.М., Приходько М.М. Регіональна екологія і природні ресурси: Підручник. – Івано-Франківськ, 2000. – 278 с.
2. Барановський В.А. Екологічна географія і екологічна картографія. –К.:Фітосоціоцентр, 2001. – 252 с. – Бібліограф.: с. 196 – 215.Парал. тит. арк..англ.

3. Геоєкологія України. – К.: Манускрипт, 1993. – 117 с.
4. Гродзинський Д.М. Основи ландшафтної екології: Підручник. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
5. Реймерс Н.Ф. Охрана природы и окружающей среды. Словарь-справочник. – М.: Просвещение, 1992. – 320 с.
6. Сафранов Т.А. Екологічні основи природокористування: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2003. – 248 с.
7. Топчиев А.Г. Геоэкология: географические основы природопользования. – Одеса: Astroprint, 1996. – 392 с.
8. Україна: географічні проблеми сталого розвитку. Зб. наук. праць. В 4-х т. – К.: ВГЛ Обрії, 2004. – Т. I. – 328с.

Додаткова

9. Адаменко О.М., Адаменко Я. О., Булмасов В.О. та ін. Природничі основи екологічного моніторингу Карпатського регіону. К.: Манускрипт, 1996.- 08 с.
10. Антропогенні географія й ландшафтознавство в XX і XXI століттях. - Вінниця: Гіпаніс, 2003.- 235 с.
11. Армад А.Д. Самоорганизация и саморегулирование географических систем. – М.: Наука, 1988. – 259 с.
12. Армад А.Д. Механизмы устойчивости геосистем // Факторы и механизмы устойчивости геосистем. – М., 1989. – С. 81-92
13. Волошин І.М. Ландшафтно-екологічні основи моніторингу. – Львів: Ліга-Прес, 1998. – 356 с.
14. Геоєкологічні проблеми Івано-Франківщини та Карпатського регіону. - Івано-Франківськ, „Екор”, 1998, 238 с.
15. Геоэкологические основы территориального проектирования и планирования. – М.: Наука, 1989. – 144 с.
16. Геоэкология: глобальные проблемы: Материалы к XI съезду Геогр. общества СССР (Казань, сент. 1990). – 156 с.
17. Денисик Г.І. Антропогенні ландшафти Правобережної України. – Вінниця: Арбат, 1998. – 289 с.
18. Денисик Г.І. Лісополе України. – Вінниця: Тезис, 2001. – 283 с.
19. Немец Л.Н. Устойчивое развитие: социально-географические аспекты. – Харьков: Факт, 2003, - 384 с.
20. Преображенский В.С., Александрова Т.Д.: Геоэкологические основы территориального проектирования и планирования. – М.: Наука, 1989. – 144с.
22. Руденко Л.Г., Горленко И.А., Олещенко В.И. Украина на пути к устойчивому развитию (геоэкологические аспекты). – К.: Институт географии НАН Украины, 2000. – 29 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (90% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Орієнтовний приклад для заліку

Поточний контроль									Модульний контроль	Сума балів
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	10	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Підсумковий контроль за дисципліною – іспит. Іспит складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для іспиту (60) допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка, або перескладання МК, за яку отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів.

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.